

ΘΕΜΑ 25ο: Ξενοφώντας Έλληνικά, 2, 1, 20-24.

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ δ' Ἀθηναῖοι κατὰ πόδας πλέοντες ὠρμίσαντο τῆς Χερρονήσου ἐν Ἐλαιούντι ναυσὶν ὀδοήκοντα καὶ ἑκατόν. Ἐνταῦθα δὴ ὀριστοποιούμενοι αὐτοῖς ἀγγέλλεται τὰ περὶ Λάμψακον, καὶ εὐθύς ἀνήχθησαν εἰς Σηστόν. Ἐκεῖθεν δ' εὐθύς ἐπισπισάμενοι ἐπλευσαν εἰς Αἰγὸς ποταμούς ἀντίον τῆς Λαμψάκου· διεῖχε δὲ ὁ Ἐλλησποντος ταύτην σταδίου ὡς πεντεκαίδεκα. Ἐνταῦθα δὴ ἐδειπνοποιούντο.

Λύσανδρος δὲ τῇ ἐπιούσῃ νυκτί, ἐπεὶ ὄρθρος ἦν, ἐσήμανεν εἰς τὰς ναῦς ὀριστοποιησάμενους εἰσβαίνειν, πάντα δὲ παρασκευασάμενος ὡς εἰς ναυμαχίαν καὶ τὰ παραβλήματα παραβάλλων, προεῖπεν ὡς μηδεὶς κινήσοιτο ἐκ τῆς τάξεως μηδὲ ἀνάξοιτο. (Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ὅμα τῷ ἡλίῳ ἀνίσχοντι ἐπὶ τῷ λιμένι παρετάξαντο ἐν μετώπῳ ὡς εἰς ναυμαχίαν. Ἐπεὶ δὲ οὐκ ἀντανήγαγε Λύσανδρος, καὶ τῆς ἡμέρας ὄψε ἦν, ἀπέπλευσαν πάλιν εἰς τοὺς Αἰγὸς ποταμούς. Λύσανδρος δὲ τὰς ταχίστας τῶν νεῶν ἐκέλευσεν ἐπεσθαι τοῖς Ἀθηναίοις, ἐπειδὴν δὲ ἐκβῶσι, καταδόντας ὃ τι ποιοῦσιν ἀποπλεῖν καὶ αὐτῶ ἐξαγγεῖλαι. Καὶ οὐ πρότερον ἐξεβίβασεν ἐκ τῶν νεῶν πρὶν αὐταὶ ἦκον. Ταῦτα δ' ἐποίησε τέτταρας ἡμέρας· καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐπανήγοντο.)

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Οἱ δ' Ἀθηναῖοι ὅμα τῷ ἡλίῳ... ἐπανήγοντο.*

Μονάδες 30

2. Πώς δικαιολογείται ο χαρακτηρισμός του Ξενοφώντα ως «ρεπόρτερ» και πώς αποτυπώνεται στο έργο του η εικόνα των πολιτικών εξελίξεων του 4^{ου} π.Χ. αι.;

Μονάδες 10

3. α) *ναυτίλος, αναγωγή, κίνηση, αποχή, είδος*: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

Μονάδες 5

β) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με την αντώνυμή της στη Β' στήλη. Δύο λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν.

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. <i>εἰσβαίνω</i>	α) <i>νύξ</i>
2. <i>πρότερον</i>	β) <i>ἡγοῦμαι</i>
3. <i>ἡμέρα</i>	γ) <i>εἰσπλέω</i>
4. <i>ἐπομαι</i>	δ) <i>ἐκβαίνω</i>
5. <i>ἀποπλέω</i>	ε) <i>ὑστερον</i>
	στ) <i>ἀποβιβάζω</i>
	ζ) <i>ἐπιβιβάζω</i>

Μονάδες 5

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1. Οι Αθηναίοι αμέσως με την ανατολή του ηλίου παρατάχτηκαν κατά μέτωπο μπροστά στο λιμάνι για ναυμαχία. Επειδή όμως ο Λύσανδρος δεν έβγαλε τα πλοία του για να τους αντιμετωπίσει – ήταν άλλωστε αργά – γύρισαν πάλι στους Αιγός ποταμούς. Τότε ο Λύσανδρος διέταξε τα πιο γρήγορα πλοία του να (παρ)ακολουθούν τους Αθηναίους και, αφού παρατηρήσουν τι κάνουν όταν αποβιβαστούν στην ξηρά, να αποπλεύσουν και να του το ανακοινώσουν. (Στο μεταξύ) δεν αποβίβασε από τα πλοία τους στρατιώτες του, παρά μόνο αφού επέστρεψαν τα ταχύπλοα. Την τακτική αυτή την ακολουθούσε για τέσσερις μέρες, ενώ οι Αθηναίοι (στο διάστημα αυτό) έβγαιναν στην ανοιχτή θάλασσα για να τον αντιμετωπίσουν.

2. Ο Ξενοφών, παρά το θαυμασμό του για τον Θουκυδίδη και την προφανή φιλοδοξία του να συνεχίσει το έργο του στα Ελληνικά, δεν διαθέτει τη δεισιδυτικότητα ή τη βαθειά φιλοσοφημένη πολιτική σκέψη του μεγάλου προκατόχου του. Με τη σαφήνεια όμως και την ακρίβεια στην έκφρασή του, με την απόλυτη ακρίβεια της περιγραφής των χώρων που εξελίχθηκαν τα γεγονότα, τη ζωντάνια της γραφής του, που θυμίζει ικανό «ρεπόρτερ» και την ιδεολογική του συνέπεια έδωσε μια ξεκάθαρη εικόνα των πολιτικών εξελίξεων του 4ου αι., της ενίσχυσης και της εξασθένησης της δύναμης της Σπάρτης και, στη συνέχεια, της Θήβας, της συνεχώς αυξανόμενης παρέμβασης του βασιλιά της Περσίας στα ελληνικά πράγματα ως την αμφίρροπη μάχη της Μαντινείας (362 π.Χ.) όπου φάνηκε καθαρά η αποδυνάμωση όλων των ιστορικών «πόλεων-κρατών» της Ελλάδας.

Η ικανότητα του συγγραφέα να ζωντανεύει με δραματική ένταση μεμονωμένες εντυπωσιακές σκηνές φτάνει σε κορυφαία επιτεύγματα όπως στην περιγραφή της θριαμβευτικής επιστροφής του Αλκιβιάδη στην Αθήνα (1.4.12-19), της αναγγελίας της καταστροφής του αθηναϊκού στόλου στους Αιγός ποταμούς (2.2.3), της κατεδάφισης των μακρών τειχών (2.2.23), της δίκης και της εκτέλεσης του Θηραμένη (2.3.50-56), της τραγικής αξιοπρέπειας, με την οποία δέχτηκαν οι Σπαρτιάτες το άγγελμα της συμφοράς τους στα Λεύκτρα (6.4.16).

3.α. ναυτίλος → ναυσίν

Αναγωγή → ανήχθησαν, αντανήγαγε

Κίνηση → κινήσοιτο

Αποχή → διείχε

είδος →

β. 1 → δ

2 → ε

3 → α

4 → β

5 → γ